

гвардії України 22.12.2023 № 1097. URL: <https://ngu.gov.ua/wp-content/uploads/2024/01/vkp-ngu-1-00-doktryna-diyalnosti-nacziionalnoyi-gvardiyi-ukrayiny.pdf>

2. Про оборону України Закон України від 06.12.1991 № 1932-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#Text>

3. Про Національну гвардію України Закон України від 13.03.2014 № 876-VII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/876-18#Text>

4. Про введення воєнного стану в Україні Указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#n2>

5. Про правовий режим воєнного стану Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>

6. Десять фактів про участь Нацгвардії в АТО/ООС Портал МВС. URL: <https://mvs.gov.ua/uk/press-center/news/10-faktiv-pro-ucast-nacgvardiyi-v-atoos>

7. Бойовий статут Збройних сил України частина II Батальйон, рота. URL: <https://jurkniga.ua/contents/boyoviy-statut-sukhoputnikh-viysk-zbroynikh-sil-ukraini-chastina-2-batalyon-rot.pdf>

8. Про боротьбу з тероризмом Закон України від 20.03.2003 № 638-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15#Text>

REFERENCES:

1. Doktryna diialnosti Natsionalnoi hvardii Ukrainy. (2023, December 22). [Doctrine of the National Guard of Ukraine]. *Nakaz komanduvacha Natsionalnoi hvardii Ukrainy №1097*. Retrieved from: <https://ngu.gov.ua/wp-content/uploads/2024/01/vkp-ngu-1-00-doktryna-diyalnosti-nacziionalnoyi-gvardiyi-ukrayiny.pdf> [in Ukrainian].

2. Pro oboronu Ukrainy. (1991, December 6). [On the defense of Ukraine]. *Zakon Ukrainy №1932-XII*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#Text> [in Ukrainian].

3. Pro Natsionalnu hvardiiu Ukrainy. (2014, March 13). [On the National Guard of Ukraine]. *Zakon Ukrainy №876-VII*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/876-18#Text> [in Ukrainian].

4. Pro vvedennia voiennoho stanu v Ukraini. (2022, February 24). [On the introduction of martial law in Ukraine]. *Ukaz Prezydenta Ukrainy №64/2022*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#n2> [in Ukrainian].

5. Pro pravovyi rezhym voiennoho stanu. (2015, May 12). [On the legal regime of martial law]. *Zakon Ukrainy №389-VIII*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> [in Ukrainian].

6. Desiat faktiv pro uchast Natshvardii v ATO/OOS. (2021). [Ten facts about the National Guards participation in the ATO/JFO]. *Portal MVS*. Retrieved from: <https://mvs.gov.ua/uk/press-center/news/10-faktiv-pro-ucast-nacgvardiyi-v-atoos> [in Ukrainian].

7. Boiovyi statut Zbroinykh syl Ukrainy chastyna II Batalion, rota. (2022). [Combat regulations of the Armed Forces of Ukraine, Part II Battalion, Company]. Retrieved from: <https://jurkniga.ua/contents/boyoviy-statut-sukhoputnikh-viysk-zbroynikh-sil-ukraini-chastina-2-batalyon-rot.pdf> [in Ukrainian].

8. Pro borotbu z teroryzmoz. (2003, March 20). [On the fight against terrorism]. *Zakon Ukrainy №638-IV*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15#Text> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 9.11.2024

УДК 340.12

DOI: 10.36550/2522-9230-2024-17-10-14

Зеленко Інна Павлівна,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри права та правоохоронної діяльності

Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка

zelenko0212@gmail.com

ORCID ID: 0000-0003-0226-7481

ЗАГАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ ПІДСТАВИ КЛАСИФІКАЦІЇ ПРЕЮДИЦІЙ

У статті продемонстровано, що підстави класифікації преюдицій можна поділити на загальні, тобто ті, на основі яких можна класифікувати багато юридичних явищ, та спеціальні, які характерні для класифікації преюдицій як юридичного явища. Висвітлено, що до загальних підстав класифікації преюдицій можна віднести: сферу дії у системі права, галузь права, функції права, обов'язковість, місце у правовому регулюванні. Зазначено, що до спеціальних критеріїв розподілу преюдицій на види належать предмет правового регулювання, вид вироку суду, зміст, можливість учасників процесу оспорювати преюдицію. Розглянуто, що преюдиції можна класифікувати в залежності від сфери дії у системі права на загальну, галузеву й міжгалузеву. Розкрито, що преюдиції за місцем у механізмі правового регулювання можна поділити на матеріально-правові та процесуально-правові. Висвітлено, що в залежності від

Випуск 17. 2024

юридичних наслідків преюдиції класифікують на імперативні та консультативні. З'ясовано, що преюдиції можна поділити в залежності від галузі права на цивільно-правові, господарсько-правові, адміністративно-правові, кримінально-правові. Продемонстровано, що в залежності від функцій права виділяють преюдиції, що реалізують регулятивну функцію права, та преюдиції, що реалізують охоронну функцію права. Розкрито, що залежно від предмета правового регулювання можна виділити правову преюдицію та казуальну преюдицію. Схарактеризовано, що правова преюдиція розповсюджує свою дію на широке коло суспільних відносин, а казуальна преюдиція обмежує свою дію певними відносинами. Розглянуто, що преюдиції можна класифікувати в залежності від вироку суду на обвинувальну й виправдальну. Зазначено, що обвинувальна преюдиція забезпечує здійснення функції юридичної відповідальності – покарання правопорушника. Продемонстровано, що зміст є підставою розподілу на преюдицію юридичних фактів й преюдицію правовідносин. Розкрито, що в залежності від можливості учасників процесу оспорювати преюдицію можна вирізнити взаємну і невзаємну преюдицію.

Ключові слова: класифікація, підстави класифікації, преюдиція, підстави класифікації преюдиції, загальні та спеціальні підстави класифікації преюдицій.

Zelenko I. GENERAL AND SPECIAL GROUNDS FOR CLASSIFICATION OF PREJUDICES

The article demonstrates that the grounds for classifying prejudices can be divided into general, that is, those on the basis of which many legal phenomena can be classified, and special, which are characteristic of the classification of prejudice as a legal phenomenon. It is highlighted that the general grounds for classifying prejudices include: scope of action in the legal system, branch of law, functions of law, binding nature, place in legal regulation. It is noted that the special criteria for dividing prejudice into types include the subject of legal regulation, type of court verdict, content, and the possibility of participants in the process to challenge the prejudice. It is considered that prejudices can be classified depending on the scope of action in the legal system into general, sectoral and inter-sectoral. It is revealed that prejudices can be divided into substantive and procedural by place in the mechanism of legal regulation. It is highlighted that depending on the legal consequences, prejudices are classified into imperative and advisory. It is found that prejudices can be divided depending on the field of law into civil law, economic law, administrative law, criminal law. It is demonstrated that, depending on the functions of law, there are prejudices that implement the regulatory function of law and prejudices that implement the protective function of law. It is revealed that, depending on the subject of legal regulation, legal prejudice and casual prejudice can be distinguished. It is characterized that legal prejudice extends its effect to a wide range of social relations, and casual prejudice limits its effect to certain relations. It is considered that prejudices can be classified depending on the court verdict into accusatory and acquittal. It is noted that accusatory prejudice ensures the implementation of the function of legal liability - punishment of the offender. It is demonstrated that the content is the basis for the division into prejudice of legal facts and prejudice of legal relations. It is revealed that, depending on the ability of the participants in the process to challenge the prejudice, mutual and non-mutual prejudice can be distinguished.

Key words: classification, grounds for classification, prejudice, grounds for classification of prejudice, general and special grounds for classification of prejudices.

Постановка проблеми Класифікація суспільних явищ взагалі й юридичних зокрема виконує важливі завдання при їх дослідженні. По-перше, надає можливість накопичити знання щодо досліджуваного об'єкта, по-друге, сприяє кращому розумінню його сутності, по-третє, усуває розбіжності у категоріальному апараті. Значущою умовою вдалої класифікації є виокремлення підстав, за якими явище поділяється на види.

Як відомо, складність дослідження класифікації преюдицій виражається у тому, що існує багатоманітність думок науковців на це питання. Підстави класифікації преюдицій можна поділити на загальні, які притаманні багатьом юридичним явищам, наприклад, за місцем у правовому регулюванні, за функціями права, за галузеву приналежністю, за сферою дії та спеціальні, які є ознаками розподілу саме преюдицій.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Поняття, сутність, класифікацію преюдиції розглядали у своїх наукових працях такі правники як Д. С. Бабич, О. І. Бережний, В. М. Горшеньов, Ю. М. Грошевой, О.В. Зіменко, Р. Д. Ляшенко, В. В. Масюк, Л. М. Ніколенко, М. Павлова, О. М. Скрябін, Т. В. Степанова, Д.В. Шилін та інші. Так, М. Павлова у статті «Класифікація видів преюдиції як інструмент визначення її суті» через розкриття видів преюдиції продемонструвала її сутність [1, с. 133-137]. Д. В. Шилін у статті «Класифікація преюдицій» висвітлив класифікацію преюдицій у кримінальному праві [2, с. 192-195]. В той же час, продовжуючи використовувати преюдицію, практика викликає необхідність подальшого вивчення явища науковцями.

Мета статті – розглянути підстави класифікації преюдицій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Як зазначалось вище, можна класифікувати преюдиції в залежності від загальних підстав, які використовують при розподілі різних правових явищ.

Однією із перших запропонованих класифікацій преюдицій є розподіл її на види в залежності від сфери дії у системі права. Зазначена підстава є важливою для розподілу юридичних явищ. Так, наприклад принципи права, які є беззаперечними вимогами, що висуваються до права, також поділяють в залежності від сфери дії на загальні, галузеві, міжгалузеві. Загальні принципи права – це керівні засади, на яких базується уся правова система держави, галузеві – які є керівними ідеями окремої галузі права, а міжгалузеві притаманні двом і більше галузям права.

За аналогією преюдиції поділяють на загальноправові, міжгалузеві, галузеві. Так, М. Павлова вважає, що загальноправові преюдиції діють у всіх галузях українського права, при цьому залежно від тієї чи іншої галузі можуть мати характерні особливості [1, с. 134]. Тобто науковиця підкреслює, що не

зважаючи на те, що вони діють у всіх галузях права, мають певні особливості. Д. Шилін зазначає, що загальноправові преюдиції діють у всіх галузях українського права у сфері доказування [2, с. 192]. Тобто правник акцентує увагу на сфері їх дії – доказування.

Одним із прикладів загальноправової преюдиції є визнання судом особи недієздатною. Відповідно до ч. 1 ст. 39 Цивільного Кодексу України «фізична особа може бути визнана судом недієздатною, якщо вона внаслідок хронічного, стійкого психічного розладу не здатна усвідомлювати значення своїх дій та (або) керувати ними» [3].

З погляду М. Павлової, особливістю загальноправової преюдиції є те, вони реалізуються з моменту необхідності застосування правової норми в рамках однієї галузі, але при цьому поширюють свою дію в рамках застосування норм будь-якої галузі права, де порушується питання результатів застосування права першого випадку. Поширення преюдиції на необмежену сферу використання встановлених фактів є проявом загальноправового об'єкта преюдиції, а необмежене коло суб'єктів у всіх сферах, де можуть бути використані ці факти, – загальноправового суб'єкта [1, с. 134]. Отже, загальноправові преюдиції розповсюджують свою дію на усі галузі права, що зумовлено їх об'єктним й суб'єктним складом.

Міжгалузеві преюдиції діють у двох і більше галузях права. Їх особливість у тому, що об'єкт і суб'єкт їхнього складу прямо встановлені в певних галузях права, обмежуючи реалізацію преюдиції певними фактами й органами доказування при розгляді юридичних справ тільки в межах відповідних галузей права. Вважається, що цивільно-правові спори, пов'язані з відшкодуванням шкоди, заподіяної у результаті скоєного правопорушення, є прикладом реалізації міжгалузевих преюдицій. Крім того, наприклад, висновок про існування факту аліментного зобов'язання, винесений судом по сімейному спору, слугує преюдицією і у вирішенні питання про порушення кримінальної справи, і в разі залучення відповідача до кримінальної відповідальності за вчинені протиправні дії.

Галузеві преюдиції реалізуються в тій юридичній сфері, яка регулюється відповідною їм галуззю права. Вони мають повністю визначений даною галуззю логічний склад, що не допускає можливості їх дії в інших правових сферах, на відміну від міжгалузевих преюдицій [2, с. 192]. Наприклад, наявність рішення про розірвання шлюбу виключає можливість визнання його в подальшому недійсним. Оскільки рішення про розірвання шлюбу має преюдиціальний характер окрім того, згідно з ч. 5 ст. 255 ЦПК України набрали законної сили рішення суду або ухвала суду про закриття провадження у справі, ухвалені або постановлені з приводу спору між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав, або є судовий наказ, що набрав законної сили за тими самими вимогами [4].

Значущою підставою класифікації правових явищ є їх місце у правовому регулюванні. Так, за цією підставою норми права, що є загальнообов'язковими правилами поведінки, що видаються та санкціонуються державою та захищаються нею, можна поділити на матеріальні та процесуальні. Матеріально-правові норми – це норми права, що містять саме правило поведінки, встановлюють права та обов'язки сторін, міру відповідальності. Процесуально-правові норми – встановлюють порядок застосування матеріально-правових норм. Україна належить до романо-германської правової сім'ї, тому що головним джерелом права є нормативно-правовий акт. Тому у ієрархії матеріально-правові норми займають привалююче місце порівняно з процесуальними нормами.

Зазначаємо, що преюдиції також можна класифікувати за місцем у механізмі правового регулювання на матеріально-правові та процесуально-правові. Звісно, можливо стверджувати, що більшість преюдицій є процесуально-правовими. Тому що преюдиція – є нормативним приписом, встановленим процесуальними нормами, який звільняє державний орган, що розглядає юридичну справу від необхідності повторно доказувати обставини, встановлені раніше, які були закріплені у відповідному правовому акті; виступаючи при цьому правозастосовним фактом, рішенням обов'язковим для іншого суду [5, с. 7].

Але, не можемо не погодитись з поглядом М. Павлової, що законодавчі положення стосовно застосування преюдиції містяться у нормах не лише процесуального права, а й матеріального. Законодавець у такий спосіб встановлює одну з основних кваліфікуючих ознак юридичного складу [1, с. 135]. Так, відповідно до ч. 1 ст. 30 КУпАП [6] однією з умов позбавлення громадянина спеціального права (польовання, керування транспортним засобом) передбачено повторне або систематичне порушення порядку користування цим правом. Таким чином, для застосування суддею цієї норми потрібно довести факт, який свідчить про те, що громадянин раніше порушував порядок користування наданим йому спеціальним правом. Неодноразове притягнення особи до адміністративної відповідальності за одне й те саме правопорушення вважається системним. Відповідно, раніше прийняті у цьому разі рішення компетентними органами є преюдиціальними, і встановлені ними факти звільняються від повторного доказування [1, с. 135].

Усі правові явища мають значення для правового регулювання, але вони одна з відмінностей є юридичні наслідки для суб'єктів правовідносин. Так, наприклад, за юридичними наслідками референдуми можна класифікувати на імперативні та консультативні. Імперативний референдум – це референдум, рішення якого є обов'язковим, а консультативний – рішення якого не є обов'язковим для виконання. Пропонується поділяти преюдиції в залежності від юридичних наслідків на імперативні та консультативні. Відповідно, прикладом імперативної преюдиції може бути рішення Конституційного Суду України. Рекомендаційна преюдиція не має юридичної сили та необхідна лише як консультація, отримання висновків щодо певного питання. Ці висновки можуть бути враховані, але не є обов'язковими для вирішення

компетентними органами відповідної справи [1, с. 135]. Наприклад, висновок експерта, який відповідно до статті 101 КПК України, ґрунтується на його наукових, технічних або інших спеціальних знаннях – це докладний опис проведених експертом досліджень та зроблені за їх результатами висновки, обґрунтовані відповіді на запитання, поставлені особою, яка залучила експерта [7]. Таким чином, висновок експерта не має обов'язкового значення для суб'єктів, які здійснюють провадження, але розбіжність із висновком експерта повинна бути вмотивована у відповідному рішенні суду.

Загальноправовою підставою класифікації також може використовуватися галузь права. Галузь права – це сукупність норм права, що регулюють якісно однорідні суспільні відносини. Одна галузь права відрізняється від іншої предметом і методом правового регулювання. Це розповсюджений у праві критерій розподілу правових явищ, тому преюдиції можна поділити в залежності від галузі права на цивільно-правові, господарсько-правові, адміністративно-правові, кримінально-правові.

Наступним критерієм для розподілу на види є функції права. Функції права – це напрямки впливу права на суспільні відносини. Право виконує дві основні функції – регулятивну – впорядкування суспільних відносин, та охоронну – охорона прав і свобод людини і громадянина. В залежності від функцій виділяють преюдиції, що реалізують регулятивну функцію права, та преюдиції, що реалізують охоронну функцію права. Преюдиція, що реалізує регулятивну функцію права направлена на регулювання та впорядкування суспільних відносин, встановлення правил поведінки людей. Застосовується переважно в приватному праві. Преюдиція, що реалізує охоронну функцію права, направлена на охорону загальноновизначених, фундаментальних суспільних відносин. Прикладом може слугувати преюдиціальний характер обвинувального вироку суду для наступної кваліфікації інших злочинів, скоєних тією самою особою [8, с. 21].

Друга група підстав, за якими можна проводити класифікацію преюдицій є спеціальні підстави, за якими поділяється на види преюдиція як правове явище.

Залежно від предмета правового регулювання можна виділити правову преюдицію та казуальну преюдицію. Правова преюдиція розповсюджує свою дію на широке коло суспільних відносин. У якості правової преюдиції можна розглядати рішення компетентних органів щодо тлумачення норм законодавства та порядку їх реалізації, тобто висновки щодо питань, сформульованих у відповідних запитах, які розвивають, конкретизують, деталізують первинні норми, вміщені в законах з метою їх реалізації, або регулюють забезпечувальні чи допоміжні суспільні відносини, та дія яких не обмежується конкретною справою із визначеним колом осіб. Казуальна преюдиція обмежує свою дію певним колом суспільних відносин. Казуальна преюдиція формується і застосовується у разі розгляду компетентними органами конкретної справи, яка за певними фактичними обставинами та визначеним колом осіб збігається з раніше вирішеною або вимагає звернення до іншого органу для отримання висновків, роз'яснень необхідних для її вирішення [1, с.135-136].

Також преюдиції можна класифікувати в залежності від вироку суду на обвинувальні й виправдувальні. Обвинувальні преюдиції направлені на досягнення мети юридичної відповідальності – кара правопорушника. Обвинувальні преюдиції: 1) викривають особу в здійсненні злочину; 2) встановлюють обставини, які обтяжують відповідальність; 3) вказують на розмір заподіяної шкоди. Виправдувальні преюдиції: 1) виправдовують або реабілітують особу, підозрювану або обвинувачену в скоєнні злочину; 2) встановлюють обставини, які пом'якшують відповідальність. Значення обвинувальних і виправдувальних преюдиційально установлених фактів для наступної кримінальної справи оцінюється особою, яка провадить по ньому доказування, за своїм внутрішнім переконанням [4, с. 192].

Крім того, зміст є підставою розподілу на преюдицію юридичних фактів й преюдицію правовідносин. Преюдиції юридичних фактів передбачають, що той самий факт може мати юридичне значення для двох та більше правовідносин. В залежності від поєднання з одними юридичними фактами даний факт породжує чи змінює одну правовідносину, а в поєднанні з іншими, відповідно іншу правовідносину. Преюдиція правовідносин означає, що судові рішення, що набуло законної сили, є обов'язковими для суду, що розглядає іншу справу, не тільки в частині встановлення юридичних фактів, але й у частині висновку суду на основі цих фактів про права й обов'язки учасників процесу [9, с. 42].

В залежності від можливості учасників процесу оспорювати преюдицію можна вирізнити взаємну і невзаємну преюдицію. У разі встановлення законодавством абсолютної преюдиції (тобто відсутності можливості переглядати в новому процесі будь-які факти, встановлені раніше прийнятим рішенням, що набрало законної сили) при частковій зміні складу осіб, які брали участь у раніше розглянутій справі, може виникнути невзаємна преюдиція, коли одні особи, які беруть участь у розгляді справи, можуть оспорювати раніше встановлені факти та правовідносини, а інші – ні [1, с. 136].

Крім того, преюдиції можна класифікувати й за іншими підставами, що говорить про складність досліджуваного явища.

Отже, підстави класифікації преюдицій можна поділити на загальні, тобто ті, на основі яких можна класифікувати багато юридичних явищ, та спеціальні, які характерні для класифікації преюдиції як юридичного явища. До загальноправових підстав поділу преюдицій на види можна віднести: сферу дії у системі права, галузь права, функції права, обов'язковість, місце у правовому регулюванні.

Спеціальними критеріями класифікації преюдицій є предмет правового регулювання, вид вироку

суду, зміст, можливість учасників процесу оспорювати преюдицію.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Павлова М. Класифікація видів преюдиції як інструмент визначення її суті. *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 7. С. 133-137.
2. Шилін Д. В. Класифікація преюдицій. *Актуальні проблеми держави і права*. 2008. № . 44. С. 192-195.
3. Цивільний кодекс України: Кодекс України; Закон, Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
4. Цивільний процесуальний кодекс України: Кодекс України; Кодекс, Закон від 18.03.2004 № 1618-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
5. Зеленко І. П. Преюдиція: поняття та співвідношення з суміжними правовими явищами. *Наукові записки. Серія: Право*. 2024. № 16. С. 6-10.
6. Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті 1 - 212-24): Кодекс України; Закон, Кодекс від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
7. Кримінальний процесуальний кодекс України: Кодекс України; Закон, Кодекс від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
8. Зіменко О. В. Теоретико-правовий аспект співвідношення преюдиції та презумпції у механізмі правового регулювання. *Порівняльно-аналітичне право*. 2013. № 3-1. С. 19-24.
9. Бережний О. І. Преюдиціальність судових рішень у кримінальних справах. Х., 2004. 176 с.

REFERENCES:

1. Pavlova, M. (2016). Klyasyfikatsiia vydiv preiudytsii yak instrument vyznachennia yii suti. [Classification of types of prejudice as a tool for determining its essence]. *Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo*. №7. 133-137. [in Ukrainian].
2. Shylin, D.V. (2008). Klyasyfikatsiia preiudytsii. [Classification of prejudices]. *Aktualni problemy derzhavy i prava*. №44. 192-195. [in Ukrainian].
3. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy. (2003, January 16). [Civil Code of Ukraine]. *Kodeks №435-IV*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> [in Ukrainian].
4. Tsyvilnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy. (2004, March 18). [Civil Procedure Code of Ukraine]. *Kodeks №1618-IV*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text> [in Ukrainian].
5. Zelenko, I. P. (2024). Preiudytsiia: poniattia ta spivvidnoshennia z sumizhnymy pravovymy yavyschamy. [Prejudice: concept and relationship with related legal phenomena]. *Naukovi zapysky. Serii: Pravo*. № 16. 6-10. [in Ukrainian].
6. Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia (statti 1 - 212-24). (1984, December 7). [Code of Ukraine on Administrative Offenses (Articles 1 - 212-24)]. *Kodeks №8073-X*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text> [in Ukrainian].
7. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy. (2012, April 13). [Criminal Procedure Code of Ukraine]. *Kodeks №4651-VI*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> [in Ukrainian].
8. Zimenko, O. V. (2013). Teoretyko-pravovy aspekt spivvidnoshennia preiudytsii ta prezumptsii u mekhanizmi pravovoho rehuliuвання. [Theoretical and legal aspect of the relationship between prejudice and presumption in the mechanism of legal regulation]. *Porivnialno-analitychne pravo*. № 3-1. 19-24. [in Ukrainian].
9. Berezhnyi, O. I. (2004). Preiudytsialnist sudovykh rishen u kryminalnykh spravakh. [Prejudiciality of court decisions in criminal cases]. 176. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 13.11.2024